

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

VITA || D. MARIÆ VIR-||GINIS DEIQVE GE-||NITRICIS.||

Goppelsrieder, Andreas

Ingolstadii, 1592

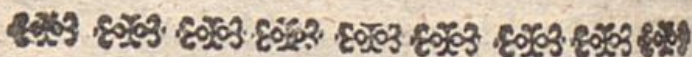
VD16 G 2663

Capvt XIV. De Salvatione D. Virginis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45013

Serm. de
Natiuit. D.
Mariæ.

præcordiorum affectibus & votis omnibus Mariam hanc veneremur, quia sic est voluntas eius, qui totum nos habere voluit per Mariam.

CAPVT XIV.
DE SALVTATIONE
D. Virginis.

Lucæ cap. 1.

ORRO honori quem Virgini Mariæ habemus, salutationem illam, pro veteri Ecclesiæ Catholicæ instituto consuetudineque rectissimè adiungimus, quæ verbis Angeli & Elisabethæ salutantium continetur. Regiã item illam, matrem misericordiæ, dulcedinem, spem, aduocatam nostram merittissimo salutamus.

In his encomijs teretes religioseque hæreticorum aures, minimè omnium ferre possunt, cùm eam spem nostram, veterum patrum a exemplo, appellamus; & non intelligunt miserrimum mortaliū nos in Deipara Virgine

2 August.
serm. de An-
nunc. Domi-
ni q. i. est 18,

gine non aliter spem nostram colloca-
re, quàm vt in causa efficiente secunda-
ria, & instrumentali, qua ad ea conse-
quenda iuuamur, quæ ad æternam bea-
titudinem obtinendam conferunt; à
Christo verò perenni veluti largissimo
quæ fonte scimus principaliter ea in
nos manare, quæcunque nobis diuino
munere beneficia conferuntur. Erra-
uitne D. Paulus cum Thessalonicen-
ses *b* Christianos, spem suam, gaudiũ
& coronam gloriæ appellauit? iniu-
riamne Deo salutari nostro, iniuriam-
ne Christo qui spes nostra est, spes om-
nium finium terræ & in mari longè *c*
intulit? minimè gentium: nec nos in-
gitur, qui D. Virgin. spem nostrã ap-
pellamus.

Iteramus autem illam salutationẽ,
vt sæpius etiam memoriam redempto-
ris nostri, perduto mundo tam læte an-
nunciati, reficemus; officium deinde
sæpius declaremus, quod tantæ matri à
nobis iure debetur. Et vt à pluribus
idem fiat, æris campani signo admo-
nemus.

Certo item numero repetimus, vt in

L 4

diui-

de SS. Epi-
phan. & E-
phrem, orat.
de laudib.
Virginis
Mariæ.
Damasc. &
Bernard. or-
rat. de nativ.
B. Mariæ.

b 1. cap. 2.

c P'al. 64.

113 VITA D. MARIÆ

diuinis de Christo & Maria mysterijs
recti^o dirigēdis, vtiliusq; cōtemplandis,
mentē quę varijs ceteroquin cogitatio-
nibus distrahitur, habeam^o attētiorem.

Nostri porro maiores, quorum in-
tuentes exitum conuersationis imitari
oportet fidem, vt commodius id præ-
starent, globulos precarios in vsu ha-
buēre, fertaque quodammodo spiti-
tualia exillis, ceu mysticis floribus cō-
textuēre, capiti que quasi Virginis in fide
non ficta imposuēre.

HINC ROSARIUM eiusque pre-
candi ritus, quem ritum iam olim à
Christianis Catholicis receptum, non
esse vel Blasphemum & Sathanicum,
vel superstitiosum, vt fabulantur Sc-
ctarij, sed pium & religiosum, breui
hoc epicheremate demonstramus. In
Rosario quinq; sunt: Nomen, Oratio-
nes, Repetitio, Numerusq; earundem,
& calculi precarij: quæ constat omni
superstitione vacare: Ritus igitur pre-
candi Rosarium, non est superstitiosus.

Nomen Rosarij suauissimum est:
nec enim aliud significat, vti vox quo-
que Germanica *Rosenfrank* indicat,
quàm

quàm fertum quoddam spirituale, mysticis vocibus ex Euangelio depromptis, tanquam rosis contextum, quod Virgini Virginum Dei Matri offerim⁹. Serta enim Virginum capitibus ornandis propriè adhibentur.

Orationes verò sine controuersia sunt sanctissimæ. Nam Dominicæ orationis auctor est Christus. Salutationis Angelicæ Gabriel Angelus, & S. Elisabeth. Quam Ecclesia Catholica, vt formam quoque precandi haberet, hac clausit oratiuncula à veteribus vsurpata: sancta Maria Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus nunc & in hora mortis nostræ, Amen.

Repetitio quoque orationum quia maximè valet ad excitandum, inflammandumque precantis affectum, non potest non esse religiosissima. Legimus tres Pueros in fornace hemistychium quoddam singulis in collaudando Deo repetiuisse versibus. Et religiosissimus Orator David in Psalmis suis sæpe repetit, nunc verbum vnum, nunc plura, nunc versum integrum. Certè in Psalmo 118. qui 176. carminibus absoluitur, &

L 5

quo-

quotidie in Ecclesia legitur, verbis tantum immutatis idem ferè repetiuit.

Dominus quoque alicubi non obscure hanc repetitionem in orante postulauit. Nam Lucæ 11. cum orandi modum suis traderet, parabolam mox subiecit de eo, qui ab amico tres panes extorquere non potuit, nisi identidem eius fores pulsando. Et in cap. 18. cum docuisset suos oportere semper orare, & non deficere, etiam parabolam addidit de Vidua, quæ quoniam idem sapius petendo etiam molesta fuerat, iudicem tandem in suam sententiam traxit.

Dices: Parabolas illas non aliud efficere, quam perseuerantiam in oratione imprimis esse necessariam. Non diffiteor, at efficiunt quoque illud: repetitione fieri, vt perseueremus & non deficiamus. Si enim cum orandum est, Oratio Dominica dicenda est: *Cum oratiu*, inquit Christus, *dicite Pater sanctificetur nomen tuum*: quomodo in tam breui orandi formula perseuerare possumus, nisi orationem Dominicam identidem iteremus?

Rut.

Rursus dices: Dominum in ea ipsa institutione, Matth. 6. monuisse, *ne u-
rantes multū loquerentur*: vbi Græca
vox est βαττολογεῖν, inaniter idē re-
petentiū propria. Respōdeo, Christum
ibi tantū reprehendere vanam loqua-
citatem Ethnicorum, qui existimabant
Deum æquē ac homines capi verborū
copia & lenocinijs: nam addit: *Sicut
Ethnici faciunt; putant enim quod in
multiloquio suo exaudiantur.*

Locus illustris pro vindicanda hac
repetitione ab omni superstitione est
apud LACTANTIUM in lib. 4. diuin.
Instit. cap. 28. vbi discrimen inter super-
stitiosos & religiosos (quōd illi totos
dies precarentur Deos, hi moderatē id
facerent) à M. TVLLIO allatum, his
verbis refellit: *Quid causæ est, inquit,
cur precari pro salute filiorum semel,
religiosi, & idem decies facere, sit su-
perstitiosi? Si enim semel facere optimū
est, quanto magis sæpius? Si hora pri-
ma, erga & tota die. Si una hostia pla-
cabilis, placabiliores utique hostiæ plu-
res, quia multiplicata obsequia deme-
rentur*

rentur potius, quàm offendunt. Non enim nobis odiosi videntur ij famuli, qui assidui & frequentes ad obsequium fuerint, sed magis chari. Et iterum: Quod argumentum etiam ex contrario valet. Si enim totos dies precari & immolare criminis est, ergo & semel. Aut cur vitij nomen sit ex eo tractum, quo nihil honestius, nihil iustius optari potest? Nam quod ait Cicero, religiosos à relegendo appellatos, qui retractent ea diligenter, quæ ad cultum Deorum pertineant: cur ergo illi qui hoc in die sepe faciunt, religiosorum nomen amittant? cum multo utique diligentius ex assiduitate ipsa relegant ea quibus Dij coluntur. Hæc ille.

Ex qua oratione perspicuè efficitur, non modò supersticiosos non esse, qui crebrius easdem preces in Rosario iterant, verum etiam melius esse, Deo quæ gratius, sæpius quàm semel eas iterare. Ad hæc, repetitione ea nihil esse iustius aut honestius. Denique Rosarij oratores propriè esse religiosos, ut qui diligentissime ex assiduitate relegant retractent.

Etentque ea quæ ad cultum Dei perti-
nent.

Numerus sequitur orationū Rosa-
rij, ab eadē nota superstitionis immu-
nis. Nam Angeli apud Isaiam, & in A-
pocalypsi animalia, quæ requiem non
habebant, nec nocte nec die, tertio eā-
dem vocem in laudibus Dei iterant:
Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus
Deus Sabbaoth. David Propheta septi-
es in die laudem dixit Deo. Cuius exem-
plum secuta Ecclesia diuinum Officiū
septem diurnis nocturnisque horis ab-
soluit. Christus in horto orans, tertio
eundem sermonem repetiuit. Paulus
ter Dominum rogauit, vt Angelus Sa-
thanæ ab eo discederet. D. Bartholo-
mæum nixum genibus centies noctu
diuq; orasse, testis esteius auditor A-
B-D-I-A-S Babylonius. Ex vetustissimis A-
nachoretis apud Palladium & Socratē,
S. Macarius centum, Paulus Ægyptius
trecentas, Virgo quædam septingen-
tas quotidie fundebat ad Deum orati-
ones.

Iam si pia mysticauè significatio à
numero non absit, vt certè non abest,
nec

nec in numero Rosarij, nec in allatis exemplis (Ternarius enim SS. Trinitatis, Septenarius donorum Spiritus sancti Symbolum est) nihil erit in numero quod probari non possit. Nam quinquies orationem Dominicam repetimus, ut quinq; Christi vulnerum memoriam refricemus. Salutationem vero Angelicam cuique orationi decies subijcimus, ut in mentem nobis veniat decem Dei mandatorum. Eandem quinquagesimo toto Rosario iteramus, ut plenam peccatorum remissionem, quæ quinquagenario numero Iubilæi in Scripturis diuinis significatur, intercessione beatissimæ Virginis per merita passionis Dominicæ consequamur.

Calculi Precarij restant, in quibus aliquid superstitionis hæere imperitis fortasse videatur, sed reuera nihil hæret. Licet enim illis Christi fideles nunc laudabiliter vtantur tanquam Symbolo manifesto Romanæ religionis, vsus tamen eorum Patrum memoria in Ecclesiam non alia de causa primum inductus est, quam ut ne in numero orationum persoluendo sensili tactu aspectuque

Et uq; calculorum facile aberraremus:

Scribunt veteres historici, Palladius, Sozomenus, Cassiodorus, celeberrimū Anachoretam Paulum de Lybia quingentorum Monachorum Patrem, solitum indies. 300. orationes Deo quasi tributum persolvere: & ne numero delinqueret, lapillum ad singulas orationes in sinum iactare. CLARAM quoque sanctissimam fœminam Orationes Dominicas congerie lapillorum Domino annumerasse, res ab ea gestæ testantur. Breuiter, quàm vetus calculorum sit vsus, saxa sepulchrorum antiquissima loquuntur.

Non alio igitur sine primùm vsurpati videntur calculi illi, quàm ab Oratoribus olim loci & imagines ad retinendam verborum rerumque memoriam; quàm à mercatoribus nummi ærei ad annumerandas ingentes pecuniarum summas; quàm ab Ecclesia Catholica cruces imaginesque Christi & Sanctorum, ad conseruandâ vitæ Christi sanctorumq; recordationem.

Quod autem postea in certum numerum sint redacti ad commonefaciendum

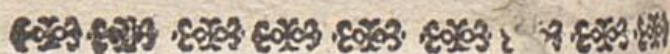
endum, quòd Pontificis summi benedictio cum amplissimis indulgentijs accesserit, quòd nummis crucibusuè argenteis, æreis, ligneis ornetur, ea non superstitionem, vt quidam calumniantur, auxerunt, sed religionem.

Nam sicut Iosua sacri dux exercitus, filijs Israël Iordanem sicco vestigio traesuntibus, duodecim lapides grandes ex alueo in castra piè & religiosè deferri mandauit, vt nempe apud posteros percontantes: *Quid sibi velint lapides isti?* perpetua miraculosi transitus exstaret memoria; sic maiores nostri piè & religiosè quinque grandiores calculos Rosarijs inseruerunt, vt hæreticis erridentibus, percontantibusque, *Quid sibi velint quinque calculi isti?* quid Rosarium totum? respondeatur esse Symbola quinque vulnerū, quæ Christo pro nostra ipsorumque salute sunt inflicta: Rosarium vero esse compendium quoddam noui testamenti, doctrinæque Christianæ.

Nam qui multiplicem Rosarij vsum norunt, sciunt eundem calculorum numerum seruire ad renouandam memoriam.

mis, pro Ecclesiae Catholicae incremento, pro concordia Christianorum Principum, pro extirpatione haeresum. Horum enim capitum ferè indulgentiarum formulæ meminerunt.

Imagines verò aureæ, argenteæ, lignæ, Rosarijs appensæ, nec mysticum significatum, nec vsum habent alium, quàm imagines in templis, vt videlicet memoriam nobis renouent rerum à Christo sanctisque gestarum, & vt in, vel coram illis prototypum veneremus & inuocemus. Et hæc de Rosario.

CAPVT XV.

MOREM SALVTANDI
*D. Virginem veteribus
 fuisse vsitatum.*

Vide Cani-
 sum lib. 3.
 cap. 3.

TSI non desunt ex Hæreticis, qui salutationem Angelicam magno cum fructu recitari posse concedat, alij tamen pertinacissime id negant, quibus quam